

Obecné tematické okruhy ke státnicím NMTS: při státní zkoušce budou tyto okruhy upřesněny pro každou teritoriální specializaci zadáním konkrétní otázky vycházející:

1. Ze seznamu obecné literatury pro NMTS
2. Ze seznamu specializované literatury pro každou specializaci
3. Z obsahu povinných předmětů společného základu (skupina J#0320)
4. Z obsahu povinných specializačních předmětů (skupiny J#0321-0326)

OKRUHY (KONCEPTY):

<p>Aktér individuální a kolektivní aktéři, skupiny a třídy, státní, nadstátní a substátní aktéři, NGO, politický aktér, aktér mezinárodních vztahů, historický aktér, ekonomický aktér, základní koncepty MV, hard a soft power v MV, kulturní diplomacie a kultura v MV</p>
<p>Bezpečnost základní koncepty bezpečnosti, bezpečnostní kontext moderních dějin, válka a bezpečnost, bezpečnostní politika, historické formy bezpečnostních problémů, cyber-security, bezpečnost a mezinárodní krize, energetická bezpečnost, regionální bezpečnost</p>
<p>Demokracie moderní demokracie, zastupitelská a přímá demokracie, typy demokratických a nedemokratických režimů, problémy současné demokracie a populismus, politické stranictví, role politické opozice, systémoví a antisystémoví aktéři, státní převrat</p>
<p>Etnos a národ národ a nacionalismus, základní teorie (Anderson, Gellner, Hroch), typologie národních hnutí, definice národa, nation-state a national state, národní a nadnárodní identity, etnicita a rasa, etnické čistky a konflikty, menšinová politika, etnické a neetnické menšiny</p>
<p>Hospodářská politika formy organizace hospodářského života, ideové a politické zdroje a podmíněnost hospodářských transformací, státní a tržní ekonomika, keynesiánství, socialismus, neoliberalismus, rovnost a spravedlnost v distribuci statků na národní i mezinárodní úrovni</p>
<p>Identita koncepty identity, identita a kolektivní vědomí, národní a etnické identity, náboženské identity a modernizace, identitární konflikty (islám-křesťanství), identita a procesy individualizace, alterita a koncept „jiného“ (the other), identita a stereotyp, europocentrismus a orientalismus</p>
<p>Integrace historické formy integrací, říše a impéria, možnosti integrace v systému národních států, regionální integrace a pakty, politické a vojenské mocenské bloky (NATO, Varšavská smlouva), ekonomické integrace (EU, NAFTA, CEFTA, RVHP), projevy a důsledky dezintegračních procesů</p>
<p>Kapitalismus původ a charakter kapitalismu, industriální kontext, kapitalismus jako národní a globální fenomén, typy kapitalismu, prostorový vývoj kapitalismu a jeho nerovnoměrnosti, financionalizace kapitalismu, finanční krize</p>
<p>Modernita a modernizace reflexní modernizace, globalizace, multiple modernities, centrum a periferie, nation a state-building, spontánní a řízené modernizace, agrární vs industriální společnost, winners a losers, riziková modernita, postmoderní společnost, transformační a tranzitivní formy vývoje</p>

Paměť

vývoj konceptu, hlavní autoři, místa paměti, politika a zákony paměti, války o paměť, výhody a nevýhody konceptu paměti, kolektivní paměť, kulturní paměť, proč došlo k boomu paměti, pozdní reflexe druhé světové války, paměť a evropská identita, kultura vzpomínání

Politika

co je politika, politický systém a politický režim, politika jako polity, policy, politics a politicking, vztah vnitřní a zahraniční politiky, politik a úředník, politická strana, ústavní základy politiky, základní politických ideologií, dynastická kontinuita, volby a státní převrat, ekonomická, historická a sociologická analýza politiky

Regionalismus a geopolitika

základní regionálně-geopolitické koncepty, Východ-Západ, Sever-Jih, Orient, heartlands, střední Evropa, východní Evropa, Balkán, západní Evropa, sanitární kordon, historické formy evropských a světových systémů (vídeňský, versailleský, „jaltský“), unilateralismus

Soudobé dějiny

základní kategorie a pojmy, pramen, prostor a čas, spatial turn, diskurz, událost a fakt, pramen, metoda a metodologie, kultura a kulturní dějiny, oral history, historická expozice a tzv. nové muzeum, hlavní debaty (Historikerstreit, komunismus, konec dějin)

Spravedlnost

společenský a právní princip, spravedlnost a (ne)rovnost, rovnost před zákonem a právní stát, otázka retribucí a transitional justice, spravedlivé rozdělování hmotných statků a požitků v kontextu sociální politiky, spravedlnost a vyrovnávání s problematickou minulostí

Suverenita

koncepce suverenity, vnitřní a vnější suverenita, suverenita a politická autorita, lid jako suverén, suverenita a církev (konkordát), delegování suverenity, suverenita na úrovni národního státu a nadnárodních struktur, legitimita zásahů do suverenity, suverenita a kontext nadnárodních integrací

Transnacionalismus

vznik a význam pojmu, transnacionální a internacionální rámce, vědecké a společenské důsledky nástupu transnacionalismu (obchod s otroky), globalizace, migrace, diaspory, korporace, NGO, integrační politiky a suverenita, glocalizace a translokalizace, area studies v kontextu transnacionalismu, kulturní transfer